

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กครั้งนี้ เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงได้นำเสนอวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก 19 โรงเรียน จำนวน 240 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 19 คน ครูผู้ปฏิบัติการสอน จำนวน 202 คน และลูกจ้าง จำนวน 19 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 19 คน ครูผู้ปฏิบัติการสอนจำนวน 81 คน และลูกจ้าง จำนวน 19 คน รวมทั้งสิ้น 119 คน โดยที่ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดตามตารางของ R.V. Krejcie และ D.W. Morgan (อ้างถึงใน ประยูร อษานาม. 2534 : 69) และกำหนดขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่างดังนี้

ขั้นที่ 1 ใช้ผู้บริหารโรงเรียนและลูกจ้าง จำนวน 19 โรงเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้ผู้บริหารโรงเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง 19 คน และลูกจ้างเป็นกลุ่มตัวอย่าง 19 คน

ขั้นที่ 2 สุ่มครูให้มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างครูผู้ปฏิบัติการสอน ในแต่ละโรงเรียน

โดยการเทียบสัดส่วนตามจำนวนประชากรของแต่ละโรงเรียน ซึ่งการเทียบสัดส่วนดังกล่าวสามารถเปรียบเทียบได้โดยใช้สูตร ต่อไปนี้

$$\text{สูตร จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} = \frac{\text{จำนวนประชากรแต่ละโรงเรียน} \times 119}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) จากรายชื่อบุคลากรของแต่ละโรงเรียน จนได้กลุ่มตัวอย่างครบในแต่ละโรงเรียน รวมทั้งสิ้น 81 คน

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม

ลำดับที่	โรงเรียน	จำนวน	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	ยางวิทยาคม	14	7
2	หัวเรือพิทยาคม	14	7
3	เขว้าใหญ่พิทยาสรรค์	18	9
4	ขามป้อมพิทยาคม	8	4
5	มัธยมยางสีสุราช	13	7
6	มัธยมคงยาง	13	7
7	โนนราชวิทยาคม	8	4
8	หนองโกวิชาประสิทธิ์วิทยาคม	11	5
9	โพนงามพิทยานุกูล	12	6
10	ศรีสุขพิทยาคม	13	7
11	ภูทองวิทยาคม	11	5
12	คอนเงินวิทยาคม	3	1
13	หนองบัวปิ่นมิตร	10	5
14	แก้งวิทยานุกูล	21	10
15	หนองม่วงวิทยาคาร	11	5

ลำดับที่	โรงเรียน	จำนวน	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
16	เลิงแฝกประชาบำรุง	20	10
17	เหล่ายาววิทยาคาร	16	8
18	มะค่าพิทยาคม	12	6
19	หนองเหล็กศึกษา	12	6
	รวม	240	119

ที่มา : สำนักงานสภามัญศึกษาจังหวัดมหาสารคาม (10 มิถุนายน 2544)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 Rajabhat Mahasarakham University

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามสำหรับบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา ทุกตำแหน่งตอบแบบสอบถามชุดเดียวกัน โดยที่ผู้บริหารโรงเรียนจะตอบตอนที่ 1-3 ส่วนครูผู้ปฏิบัติการสอนและลูกจ้างตอบเฉพาะตอนที่ 1 และ 3 จากแบบสอบถามทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม เพื่อการศึกษาสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 4 ข้อ โดยถามเกี่ยวกับ เพศ วุฒิ การศึกษา ตำแหน่ง และอายุราชการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากรในโรงเรียน ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 35 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานบุคลากรในโรงเรียน ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยเกณฑ์การให้คะแนน คือ

มากที่สุด	ให้ค่าคะแนน	5
มาก	ให้ค่าคะแนน	4
ปานกลาง	ให้ค่าคะแนน	3
น้อย	ให้ค่าคะแนน	2
น้อยที่สุด	ให้ค่าคะแนน	1

สำหรับปัญหาการบริหารงานบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดเล็ก 4 ด้าน คือ การสรรหาบุคลากร การธำรงรักษามูลค่าบุคลากร การพัฒนาบุคลากร และการให้บุคลากรพ้นจากงาน รวมทั้งสิ้น 42 ข้อ มีเกณฑ์การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล พิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ย ของช่วงระดับคะแนน (Class Interval) 5 ระดับ ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีปัญหาอยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถาม เรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม แบ่งเป็น 3 ตอน คือ
ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่เป็นจริง

- เพศ () ชาย () หญิง
- วุฒิการศึกษา () ต่ำกว่าปริญญาตรี () ปริญญาตรี () ปริญญาโท
- ตำแหน่ง () ผู้บริหารโรงเรียน () ครูผู้ปฏิบัติการสอน () ลูกจ้าง
- อายุราชการ () ไม่เกิน 5 ปี () 5-10 ปี () 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียน ใน 4 ด้าน

ด้านการสรรหาบุคลากร

- โรงเรียนได้จัดทำแผนอัตรากำลังคนให้เหมาะสมกับปริมาณงานและจำนวนนักเรียนตามเกณฑ์กรมสามัญศึกษา
() จัดทำทุกปี () ไม่ได้จัดทำ () จัดทำบางปีการศึกษา

ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียน

ข้อที่	ปัญหาการบริหารงานบุคลากร	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
00	การสรรหาบุคลากร การได้รับครุบรรจุใหม่ตรงตามวิชาเอก.....

2. การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาหลัก ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาสภาพของโรงเรียน ขอคำแนะนำ ข้อคิดเห็นจากผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ที่ปรึกษา
- 2) กำหนดกรอบแนวความคิดในการวิจัย การบริหารงานบุคลากร 4 ด้าน คือ การสรรหาบุคลากร การอำนวยการรักษาบุคลากร การพัฒนาบุคลากร และการให้บุคลากรพ้นจากงานมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- 3) จัดทำเครื่องมือการวิจัยฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาด้าน เนื้อหา
- 4) เสนอร่างเครื่องมือการวิจัย ต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในด้านความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) และความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)
- 5) นำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวไปทดลองใช้ กับบุคลากรโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน แล้วหาค่าความเที่ยง โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient)ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (ประยูร อาษานาม. 2534 : 63) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านมีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง ดังนี้

ด้านการสรรหาบุคลากร	ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง = 0.88
ด้านการอำนวยการรักษาบุคลากร	ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง = 0.91
ด้านการพัฒนาบุคคล	ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง = 0.93
ด้านการให้บุคลากรพ้นจากงาน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง = 0.85

นอกจากนี้ได้หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อตามวิธี Item-total Correlation ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.65-0.86

- 6) นำเสนอที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อปรับปรุง แก๊วเครื่องมือ
- 7) พิมพ์เครื่องมือการวิจัยฉบับที่สมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการสำนักศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ขออนุญาตเก็บข้อมูลในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดมหาสารคาม
2. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ขอความร่วมมือผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดมหาสารคาม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
3. ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองและนัดหมายวันเวลากับทางโรงเรียน
4. แบบสอบถามที่ไม่ครบผู้วิจัยติดตามเป็นการส่วนตัว

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามที่รวบรวมได้ นำไปวิเคราะห์โดยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS 7.5 for Windows ตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ใน 4 ด้าน คือ การสรรหาบุคลากร การดำรงรักษาบุคลากร การพัฒนาบุคลากร และการให้บุคลากรพ้นจากงาน หาคความถี่ ร้อยละ
3. ข้อมูลตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารงานบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก
 - 1) หาค่าเฉลี่ยของคะแนน ในภาพรวมและรายด้านของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก เพื่อศึกษาสภาพในปัจจุบัน และปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากรใน 4 ด้าน
 - 2) ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ค่า t-test แบบ Independent

Samples Test ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยตามตัวแปรเพศ โดยรวมและในแต่ละด้าน

3) ทดสอบสมมติฐานใช้การวิเคราะห์ค่า ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) โดยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยตาม ตัวแปร วุฒิการศึกษา ตำแหน่งและอายุราชการ และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ Newman-Keuls โดยรวมและในแต่ละด้าน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ความถี่ (Frequency)

1.2 ร้อยละ (Percentage)

1.3 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic mean)

1.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติทดสอบสมมติฐาน

2.1 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบที (t-test Independent Sample Group)

2.2 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม F-test โดยใช้การทดสอบเอฟ (F-test : One Way ANOVA)